

Akershus
Unge Høyre

Program- og resolusjonshefte

Akershus Unge Høyres generalforsamling 2022

Innhold

1		
2		
3	Resolusjonskomiteens innstilling	2
4	Program: Hjelp når du trenger det	3
5	Frihet, kvalitet og kapasitet	3
6	Frihet til å velge selv	3
7	Tilgjengelighet	3
8	En trygg og kvalitetssikker helsesektor	4
9	En satsning på utdanning	4
10	Menn i helsevesenet	5
11	E-helse	5
12	Surrogati	6
13	Aktiv dødshjelp	6
14	Folkehelse	8
15	Hverdagshelse	8
16	Beredskap og legemidler	8
17	Kvinnehelse	9
18	Friheten til å ta egne valg	9
19	Bedre psykisk helse. Bedre framtid	10
20	Lavterskeltilbud for barn og unge	10
21	Bedre BUP	10
22	Skolehelsetjenesten	11
23	Gutters psykiske helse	11
24	Tannhelse	12
25	Hjelp der du trenger det	12
26	Moderne ruspolitikk = trygg ruspolitikk	13
27	Behandling	13
28	Samfunn	13
29	Resolusjoner og uttalelser	15
30	Ja til parlamentarisme i nye Akershus!	15
31	Kompetanseløft i ungdomsråd	16
32	Fight for Your Right to Party	18
33	Tiltak for mindre matsvinn	19
34	*rekker en finger i lufta* TAXI!	20

Resolusjonskomiteens innstilling

Resolusjonskomiteen innstiller på å behandle programmet «Hjelp når du trenger det» samt én (1) uttalelse og to (2) resolusjoner på Akershus Unge Høyres generalforsamling 2022.

Uttalelsen komiteen innstiller på å behandle er:

1. «Ja til parlamentarisme i nye Akershus!»

Resolusjonene komiteen innstiller på å behandle er:

2. «Kompetanseløft i ungdomsråd»
3. «Fight for Your Right to Party»

Resolusjonskomiteen har bestått av:

Thea Mortensen (leder)
Sivert August Wahlgren Leirbakk (Follo)
Kristin Jægersborg-Tangen (Asker)
Philip Nordbø Larsson (Bærum)
Sondre Sandøy (Bærum)
Julian De Boer (Follo)
Agnes Jansson (Nedre Romerike)
Linnea Ottem-Holmsten (Øvre Romerike)

Til: Akershus Unge Høyres generalforsamling

Fra: Programkomitéen

Program: Hjelp når du trenger det

Frihet, kvalitet og kapasitet

Frihet til å velge selv

For Akershus Unge Høyre er det viktig at man selv kan få bestemme hvor man får behandlingen sin og hvilken behandling man får. Vi mener at pasienten selv skal stå i sentrum. I dag må pasienter vente med å få behandlingen sin fordi helsekøene er for lange. Fritt behandlingsvalg bruker den ledige plassen samtidig som at den gir pasienten frihet. Ikke all behandling passer for alle pasienter. For noen vil bytting av behandling eller helsepersonell være helt avgjørende. Pasienten vet selv best hvilken behandling som fungerer best for seg. Uansett om det er bekjente eller profesjonelle skal staten støtte deg.

Det er viktig at vi har en helsetjeneste for pasienten. Kvaliteten på behandlingen skal være høy og pasienten må selv bli hørt. Det er derfor viktig at det er god informasjonsflyt mellom alle partene i behandlingen. Kommunehelsetjenesten, fastlegen, spesialhelsetjenesten bør alle ha hyppig kommunikasjon med og ovenfor pasienten.

Akershus Unge Høyre vil:

- Utvide ordningen med fritt behandlingsvalg.
- Redusere helsekøene gjennom å sørge for at staten benytter seg av ledig kapasitet hos private aktører.
- At den enkelte selv kan velge å motta pleie fra familiemedlemmer eller andre, betalt av det offentlige.

Dissens 1: Stryk punktet. Fremmet av Kristine og Agnes.

- Oppheve taket for antall bytter av fastlege.
- Legge til rette for at persontilpasset medisin blir tilgjengelig i Norge.
- Sørge for at pasienter får god informasjon gjennom hele behandlingen.

Tilgjengelighet

Akershus Unge Høyre vil at alle skal få hjelpen de trenger, når de trenger den – uavhengig av hvor du bor og størrelsen på lommeboken din.

I dag er det mange unge som vegrer seg for å gå til legen fordi de ikke har egen inntekt eller sliter med å betale helseregningene sine. Slik kan vi ikke ha det i verdens beste land. Derfor vil

71 vi sikre at det er gratis for ungdom å motta helsetjenester ut kalenderåret man fyller 18 år, og
72 ha en rabattert pris med 50% på helserelaterte egenandeler ut kalenderåret man fyller 25.

73

74 I en verden i stadig utvikling, må vi øke satsingen på forskning og ta i bruk nye og effektive
75 legemidler så fort som mulig. Norge skal være en internasjonal ledestjerne i forskning på
76 medisin. Derfor vil Akershus Unge Høyre opprette et nasjonalt fond for finansiering av
77 forskning på nye legemidler.

78

79 Akershus Unge Høyre vil:

- 80 • Fjerne egenandeler på helsetjenester ut kalenderåret man fyller 18 år.
- 81 • Senke helserelaterte egenandeler med 50% ut kalenderåret man fyller 25 år.
- 82 • Sikre pasientene rask tilgang til nye og effektive legemidler og behandlingsmetoder.
- 83 • Opprette et nasjonalt fond for finansiering av forskning på nye legemidler.

84

85

86 En trygg og kvalitetssikker helsesektor

87 For Akershus Unge Høyre er det viktig at vi har en trygg og kvalitetssikker helsesektor: Det er
88 både gunstig for pasientene og helsepersonellet. Det er viktig at det ikke blir for stor avstand
89 mellom aktørene. Derfor må vi sikre at sysselsatte innenfor helsetjenesten er godt kvalifisert
90 og har mulighet til å komme nærmere pasienten. Pasientene må føle seg trygge.

91

92 Helsetjenesten bør effektiviseres og ansvarsoppgaver bør deles på. Pasientenes fastleger bør
93 kunne bruke mer tid på pasienten og mindre tid på byråkrati. I tillegg er det helt sentralt at
94 helsetjenesten har et godt lederskap de kan stole på. Mistillit ovenfor ledelsen påvirker også
95 pasientene i svært stor grad.

96

97 Akershus Unge Høyre vil:

- 98 • Arbeide for et felles europeisk register for helsepersonell som har misbrukt sin stilling
99 eller mistet sin autorisasjon, for å trygge pasientene.
- 100 • Avbyråkratisere og minimere rapporteringskrav for fastleger.
- 101 • Fremme en åpenhetskultur og godt lederskap i helse- og omsorgstjenesten.
- 102 • Sørge for god oppgavefordeling mellom ulike profesjoner i helsetjenesten.
- 103 • Sørge for at de som jobber i pleie- og omsorgsykker har gode norskkunnskaper.

104

105

106 En satsning på utdanning

107 Vi kommer bare til å få mer bruk for helsetjenestene våre i årene fremover. Derfor er det viktig
108 at vi satser på utdanning av flere nye helsearbeidere og legger til rette for at de vi utdanner
109 ønsker å bli værende i helsesektoren. Akershus Unge Høyre vil derfor tilrettelegge for flere
110 praksisplasser i helsesektoren, og utdanne flere leger og helsefagarbeidere.

111

112 For å sørge for at flere velger å bli værende i helsetjenestene våre må vi satse på lederskap og
113 arbeidsmiljø. Derfor ønsker Akershus Unge Høyre å etablere en mentorordning for
114 nyutdannede innenfor helsesektoren, slik at det blir enklere å orientere seg på ny
115 arbeidsplass, samt å satse på utdanning av ledere i helse- og omsorgstjenestene våre.

116

117 Akershus Unge Høyre vil:

- 118 • Tilrettelegge for flere praksisplasser på sykehus og i kommunal helse- og
119 omsorgstjeneste.
- 120 • Øke antall studieplasser ved landets utdanningsinstitusjoner for profesjonsstudiet
121 medisin og sykepleierutdanning.
- 122 • Opprette medisnutdanning på flere universiteter.
123 **Dissens 2: Stryk punktet. Fremmet av Martin og Sondre.**
- 124 • Satse på utdanning av ledere i helse- og omsorgstjenestene.
- 125 • Etablere en mentorordning for nyutdannede som kommer inn i spesialist- og
126 kommunehelsetjenesten, slik at de raskere klarer å orientere seg på ny arbeidsplass.

127

128

129 Menn i helsevesenet

130 Det har blitt jobbet i mange år med å jevne ut kjønnsbalanse i forskjellige yrker. I helsevesenet
131 henger vi bak. I dag er det hovedsakelig kvinner som velger å jobbe i helsevesenet. Vi mangler
132 allerede tusenvis av helsearbeidere. Fortsetter det sånn, kommer vi til å mangle titusener av
133 helsearbeidere innen 2030. Derfor må vi satse på menn i helsevesenet.

134

135 Akershus Unge Høyre vil:

- 136 • Øke støtten til prosjekter som har som mål å rekruttere flere menn til helsesektoren.
- 137 • Styrke rådgivningstjenesten for å gi et bredere erfaringsgrunnlag for at menn skal
138 velge å jobbe i helsevesenet.
- 139 • Bruke kvotering og kjønnspoeng til utdanninger hvor det er hensiktsmessig å ha
140 helsepersonell av begge kjønn.

141 **Dissens 3: Stryk punktet. Fremmet av Sivert, Kristine, Sondre, Philip, Agnes.**

142

143

144 E-helse

145 Stadig flere ønsker å bruke digitale tjenester. Det er mer effektivt, tar mindre tid og gir ofte like
146 gode resultater. Det gir også en frihet i folks hverdag å vite at legen kun er et tastetrykk unna
147 en videosamtale eller at man kan snakke med e-helsesykepleiere. Viktigheten av å tilpasse
148 helsetjenestene til dagens behov kan ikke understrekes nok og vi må derfor gjøre overgangen
149 så god som mulig. Dagens framtid er digital og da bør helsetilbudet gjenspeile det også.

150

151

152

153 Akershus Unge Høyre vil:

- 154 • Gi næringslivet insentiver og finansieringsordninger til å utvikle nye ressurser innenfor
- 155 helse- og velferdsteknologi
- 156 • Tilpasse og tilrettelegge for implementeringen av ny teknologi i dagens og fremtidige
- 157 sykehus
- 158 • Forske på og investere i demensvennlig teknologi
- 159 • Gi fastleger muligheten til å skrive ut e-resepter etter undersøkelser gjort ved private
- 160 klinikker
- 161 • Innføre en ordning hvor fastleger kan gi ut legeerklæring utenfor fysisk konsultasjon
- 162 • Åpne for «e-helsesykepleiere» slik at ungdom kan kontakte sin skolehelsetjeneste
- 163 gjennom digitale plattformer.
- 164 • At man skal bruke teknologi som f.eks. helseapper, hvor man driver folkeopplysning
- 165 knyttet til kosthold og trening.

166
167

168 Surrogati

169 Surrogati er ikke tillatt i Norge, men likevel reiser nordmenn utenlands for å bli foreldre ved
170 hjelp av surrogati. Dermed risikerer vi at surrogatmødre utnyttes, og at prosessene skjer
171 under dårlige forhold. Vi risikerer også at barn vokser opp uten muligheten til å vite hvem som
172 har båret dem frem, eller donert egg.

173

174 Fasiten for hvordan en familie bør se ut, finnes ikke. Det finnes mange grunner til at man kan
175 ønske hjelp med å bære frem et barn. For noen kan surrogati være det beste alternativet.
176 Derfor burde det ikke være opp til politikere å bestemme hvilken familiesammensetning som
177 er rett eller ikke. Derfor vil Akershus Unge Høyre tillate altruistisk surrogati i Norge.

178

179 Akershus Unge Høyre vil:

- 180 • Tillate regulert altruistisk surrogati.
- 181 **Dissens 4A: Endre til: Tillate altruistisk og kommersiell surrogati. Fremmet av**
- 182 **Agnes, Linnea og Kristine**
- 183 **Dissens 4B: Stryk punktet. Fremmet av Martin og Sondre.**
- 184 • Etablere klare rettigheter for surrogatmor.
- 185 • Sørge for juridisk vern av barn født av surrogatmor i utlandet.

186
187

188 Aktiv dødshjelp

189 Akershus Unge Høyre mener retten til eget liv også innebærer retten til å avslutte sitt eget liv.
190 Vi ønsker derfor å tillate aktiv dødshjelp i kontrollerte og verdige former.

191

192 Aktiv dødshjelp bør kunne innvilges når en pasient lider uutholdelig, ikke har noen realistiske
193 utsikter til bedring og har tatt et selvstendig valg om å dø. Dersom en lege og en psykolog,

194 uavhengig av hverandre, vurderer kriteriene for å være oppfylt, bør aktiv dødshjelp kunne bli
195 utført.

196

197 Akershus Unge Høyre vil:

198 • Tillate aktiv dødshjelp, herunder eutanasi og legeassistert selvmord.

199 **Dissens 5: Stryk punktet. Fremmet av Philip.**

200

Folkehelse

201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241

Hverdagshelse

Dagens unge sitter mer og er mindre aktive enn tidligere. Vi bruker flere timer foran skjerm og ensomheten er rekordhøy. Vi har i det hele tatt noen utfordringer når det kommer til dagens livsstil blant unge. I tro Unge Høyre-ånd er ikke påbud og tvang veien å gå for endre dette, men det er ingenting i veien med litt folkeopplysning og å sette fokus på en sunn livsstil. I tillegg bør vi sørge for at den fysiske og psykiske helse blant befolkningen forbedres i tiden som kommer. Tiden er inne for tydeligere merking av sunnere matvarer. Du vet best selv hva du vil ha, staten skal ikke legge føringer på hva du spiser.

Akershus Unge Høyre vil:

- Innføre merking av sunne matvarer i dagligvarebutikker.
- Merke alkohol med skadevirkninger på lik linje med tobakk.
- Innføre kvalifikasjonskrav for alle som utfører kosmetiske inngrep.
- Styrke forskningen på ensomhet.
- Ta i bruk fysisk aktivitet som reelt behandlingsalternativ i relevante behandlinger.
- Følge opp Stortingsvedtaket om at alle skal ha en times fysisk aktivitet hver skoledag.
- Legge opp til at idrettsanlegg i større grad stilles til disposisjon for barn og familier.
- Bruke aktivitetsmidler for å bidra til at det etableres flere nærmiljøanlegg, aktivitetsparker og turløyper.
- Senke aldersgrense for kjøp av reseptfrie legemidler til 16 år.

Beredskap og legemidler

Korona-pandemien viste oss alle viktigheten av internasjonalt samarbeid ved kjøp av medisinsk utstyr og vaksiner. Vi må styrke dette samarbeidet, samtidig som vi gjør Norge bedre rustet mot fremtidige epidemier og pandemier. Dette innebærer at i større grad må legge opp til å øke beredskapen i Norge, samtidig som vi tar sikte på å løse dagens utfordringer når det kommer til legemidler.

Akershus Unge Høyre vil:

- Utrede etableringen av et nasjonalt farmasiselskap som kan stimulere til norsk legemiddel- og vaksineproduksjon, i samarbeid med næringslivet.
- Få på plass norsk beredskapsproduksjon av viktige legemidler.
- Øke bruken av beredskapslagring av legemidler og medisinsk utstyr.
- Halvere ventetiden på godkjenning av nye legemidler.
- Styrke europeisk og internasjonalt innkjøpssamarbeid av medisinsk utstyr og vaksiner.
- Styrke forskningen på nye medisiner og behandlingsmetoder.
- Øke antallet kliniske studier i Norge for å få bedre oversikt over bivirkninger ved legemidler.
- Utvikle en ny strategi for antibiotikaresistens.

- 242 • Vurdere å inkludere flere medisiner med lovende resultater i det som kan dekkes av blå
243 resept

244
245

246 Kvinnehelse

247 I dag er kvinnehelse et svært nedprioritert tema i helsesektoren – både i Norge og
248 internasjonalt. Dette omhandler alt fra forskning og behandling, til utdanning og
249 forebyggende tiltak. Slik kan det ikke fortsette dersom Norges befolkning skal få likeverdige
250 helsetjenester uavhengig av kjønn. I en rapport fra folkehelseinstituttet lagt frem senest i mai
251 2022, skrives det at det er «mange og store kunnskapshull» i oversikten rundt sykdommer
252 som rammer kvinner. Det samme gjelder sykdommer som rammer menn og kvinner ulikt. Det er
253 dermed langt på overtid å forbedre kvinners vilkår i helsesektoren, og slutte å nedprioritere
254 viktige områder som påvirker kvinners liv hver dag.

255

256 Akershus Unge Høyre vil:

- 257 • Betydelig øke satsingen på forskning for allmennsykdommer og kvinnesykdommer,
258 særskilt for å forbedre kunnskapsgrunlaget.
- 259 • Bevilge mer ressurser til Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning.
- 260 • Opprette et nasjonalt kompetanse- og behandlingssenter for alvorlige
261 kvinnesykdommer.
- 262 • Sikre bedre diagnoseforløp for sykdommer som kun rammer kvinner, eller der kvinner
263 er overrepresentert.
- 264 • Øke fokuset på kvinnehelse i seksualundervisningen på grunnskolen.
- 265 • Gjøre HPV-vaksinen billigere og mer tilgjengelig for kvinner over 20 år.

266

267

268 Friheten til å ta egne valg

269 I Unge Høyre tror vi på individets frihet og rett til å bestemme over seg selv. Vi har troen på at
270 folk kan ta egne valg og forstår konsekvensene av de. Derfor bør vi større grad gjøre noen
271 varer rimeligere og sikre at man får tilbake retten til å ta de avgjørelsene man vil. Enten det er å
272 kjøpe billigere sprit, frukt og grønt uten moms eller å kjøpe sjokolade uten sukkeravgift.
273 Enkelte skatter og avgifter er helt nødvendige, men det er ingenting i veien for å modere
274 avgiftsnivået i Norge innenfor noen områder.

275

276 Akershus Unge Høyre vil:

- 277 • Fjerne moms på frukt og grønt.
- 278 • Fjerne sukkeravgiften.
- 279 • Senke alkoholavgiften.
- 280 • Beholde dagens tobakksavgift.

281

Dissens 6: Endre til: Senke tobakksavgiften. Fremmet av Sivert og Agnes.

282

283

Dissens 7: Stryk underkapittelet. Fremmet av Farhoud.

284 Bedre psykisk helse. Bedre framtid.

285 Lavterskeltilbud for barn og unge

287 I Norge er det mange barn og unge som føler på vonde tanker og lettere angst. Dette er barn
288 og unge uten tyngre psykiske problemer, men de trenger hjelp eller noen å snakke med. Da er
289 det viktig å ha ett godt lavterskeltilbud som kan dekke alle behov. Barn og unge trenger et
290 tilbud som er til stede for dem, helt uten timebestilling. Det er på høy tid at barn og ungdom
291 som trenger hjelp skal få det så fort de har behov for det uten lang ventetid. Dette får vi til ved
292 å lage et godt lavterskeltilbud. Tilbudet skal være tilgjengelig når de selv trenger det, ikke når
293 andre har tid.

294 Akershus Unge Høyre vil:

- 296 • Ha døgnåpne helsestasjoner for barn og unge.
- 297 • Ungdomskubbene skal ha minst ha én ansatt som er utdannet innen psykisk
298 helse.
- 299 • Øke støtte til lavterskeltilbud for barn og unge.
- 300 • Utvikle et kommunalt samtaletilbud for unge.
- 301 • Gi økonomisk støtte til frivillige organisasjoner som driver samtale og chatte-tjenester
302 for barn og unge.
- 303 • Innføre fritt behandlingsvalg for den psykiske helsesektoren.

304 Bedre BUP

307 BUP er forkortelse for Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk og hjelper
308 barn under 18 år med sin psykiske helse. Du må henvises til BUP. Det psykiske helsetilbudet for
309 unge er generelt delt inn i to. Første og andre linje. Første linje er det man kommer i kontakt
310 med først og er ansvaret til kommunen. Dette kan være fastlege, skolehelsetjenesten og
311 Familiens hus. Andre linje er BUP, med ett tverrfaglig team (leger, psykologspesialister,
312 pedagoger, PP tjeneste). Skillet mellom disse to tilbudene er uklare, men generelt er første
313 linje for de som har det litt vanskelig/tungt og lettere angst. Mens andre linje er for de med en
314 psykisk lidelse, at de får en diagnose.

315
316 Utfordringen er at det kommer for mange rett inn til BUP som burde vært behandlet i første
317 linje. Nå må BUP si nei på papiret, men er pliktig å ha en vurderingssamtale. Dette er enormt
318 tidkrevende. AP vil at alle skal ha «BUP i lomma», dette fungerer ikke i virkeligheten. Vi må sette
319 klare grenser slik at barn og unge får den hjelpen de trenger raskere. Uten klare grenser så
320 overbelastes BUP, spesialistene slutter og tilbudet blir dårligere. Tverrfagligheten forsvinner.

321 Akershus Unge Høyre vil:

- 323 • Definere skillet mellom første og andre linje tjenesten.
- 324 • Opprettholde og styrke BUP som spesialisthelsetjeneste.
- 325 • Gjøre det attraktivt å jobbe innenfor BUP både økonomisk og faglig.

- 326
- Sørge for at BUP har tverrfaglig kompetanse.
- 327
- Tillate BUP å returnere unge til første linje uten vurderingssamtale.

328
329

330 Skolehelsetjenesten

331 Norske skoleelever blir møtt med en lapp i døren hvor det står at helsesøster ikke er her.
332 Lovverket fastsetter at alle kommuner skal ha «skolehelsetjeneste i skoler». I 2015 ble det
333 gjort en undersøkelse som viste at på barneskolen er det 300 elever per helsesøster, på
334 ungdomsskolen er det 550 elever per helsesøster, og på videregående er det 800 elever per
335 helsesøster. Slik det er i dag er det mange elever som ikke kan benytte seg av helsesøster
336 fordi helsesøsteren ikke alltid er på skolen når det er elever der. Elever kan bli møtt med en
337 lapp i døren hvor det står at helsesøster er opptatt. Man kan ikke utsette et problem og man
338 burde få hjelp når man trenger det ikke når helsesøsteren har tid. Alle norske skoler skal ha en
339 skolehelsetjeneste med en helsesykepleier og en skolepsykolog.

340

341 Akershus Unge høyre vil:

- 342 • Alle elever skal ha tilgang til skolepsykolog.
- 343 • Elevene skal alltid ha tilgang til helsesykepleier i skoletiden.
- 344 • Helsesykepleier skal ha en individuell samtale med alle førsteårselever i den
345 videregående skole.
- 346 • Jobbe for å få til et tettere samarbeid mellom skolehelsetjenesten og kommunens
347 psykologtjeneste
- 348 • At skolepsykolog kan henvise til BUP.

349

350

351 Gutters psykiske helse

352 Unge høyre er for fritt behandlingsvalg. Det at alle som har helseplager skal få hjelp
353 fortest mulig er et tiltak den sittende regjeringen aldri skulle ha fjernet. Det rammer
354 helsekøene så enkelte pasienter vil måtte vente i flere måneder før de blir tilbudt
355 hjelp. Dette kan gå så langt til å bli livstruende innenfor psykisk helse. Statistikk viser
356 at menn generelt er mer misfornøyd når de først går til psykolog. Derfor må vi gi
357 menn flere tilbud og åpne flere dører til både private, og offentlige psykologer. Hvis
358 vi får et videre tilbud, vil det føre til at fler søker hjelp, og køene blir kortere. Om vi
359 ikke får fritt behandlingsvalg for helsesektorer, trengs det ialfall innenfor psykisk
360 helse.

361

362 Akershus Unge Høyre vil:

- 363 • Innføre en ukentlig dag på alle helsestasjoner for ungdom kun tilegnet gutter.
- 364 • At det en gang i året skal komme en mannlig skolepsykolog til ungdomsskoler og
365 videregående skoler for å holde et obligatorisk foredrag om gutters psykiske helse.

366

Tannhelse

367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399

Hjelp der du trenger det

I dag gruer mange seg til å gå til tannlegen, ikke av frykt for hull i tennene, men av frykt for utgiftene. 1 av 5 nordmenn drar ikke til tannlegen på grunn av frykten av de høye kostnadene som kan medfølge tannlegetimen.

I de siste tiårene har tannhelsen i Norge utviklet seg svært mye blant både barn og voksne. Men det er ikke rom for noe mer utvikling så lenge pasientene dropper tannlegebesøket fordi de ikke har råd. Orale sykdommer, som kan behandles med små kostnader, kan over tid bli til større sykdommer, og med den kommer større regninger også. Slike sykdommer må spores tidlig, og da må pasienten dra til tannlegen.

En av de gruppene som utmerker seg godt blant de som ikke drar til tannlegen på grunn av dårlig råd er pasienter i 20-årene. Pasientene betaler redusert pris hos tannlegen frem til den dagen de fyller 21, og det å bli kastet ut i de høye utgiftene hos tannlegen fra den 21. bursdagen oppleves ikke som en fin overgang.

Per dags dato får sårbare grupper støtte fra for tannbehandlingen. Ifølge flere tannleger er denne støtten egnet til den aller billigste behandlingen tannleger tilbyr, og det er ikke alltid denne behandlingen gir den beste livskvaliteten til pasientene.

Behandlinger med kosmetisk formål kan ikke være en prioritering for felleskapets midler. Unge Høyre ønsker ikke å bruke ressurser på noe som kan bidra til økt press om å ha det perfekte smil.

Akershus Unge Høyre vil:

- Utvide ordningen med gratis tannlege inntil fylte 20 år, og redusert pris frem til 30 år.
- Sørge for gode tannhelsetjenester og gode offentlig støtteordninger, som sikrer best livskvalitet, etter tannleges råd for sårbare grupper.
- Innføre fritt behandlingsvalg i tannhelsetjenesten.
- Ikke gi offentlig støtte til tannhelsetjeneste som kun har kosmetisk formål.

Moderne ruspolitikk = trygg ruspolitikk

400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440

Behandling

De siste årene har ruspolitikk hatt store overskrifter på den politiske dagsordenen. I 2021 ble rusreformen nedstemt på Stortinget, men det betyr ikke at kampen om bedre ruspolitikk slutter der. Vi ønsker en ruspolitikk som treffer flere og bedre enn det den gjør nå, som gir mulighet til å rehabilitere og sikre god helse. Rusmidler skal også bli tatt i bruk i behandling der hvor det er gunstig for pasienten.

God behandling innebærer at rusavhengige ikke bare skal få plass og tilbud om behandling, men også et tilbud som minsker faren for abstinenser, som legemiddel assistert rehabilitering (LAR). Hvor pasienter får en substitusjon for opiater så de kan gradvis trappe ned. I samme sjikt er heroinassistert behandling en prøveordning i dag som er viktig å videreføre. I tillegg til dette er det viktig at de pasientene som vil slutte med en gang for tilbud om rehabilitering uten legemidler. Behandling handler om mer enn bare å behandle rusavhengighet, men også å behandle på best mulig måte selv om den behandlingen inneholder rusmidler. Å bruke psykedeliske midler i behandlingen av pasienter med angst, depresjon og avhengighet er også en alternativ behandlingsmåte som har vist god effekt.

Akershus Unge Høyre vil:

- Tillate leger å utskrive B-preparater til LAR-pasienter.
- Sikre bedre ettervern av pasienter som har mottatt LAR og Heroinassistert behandling.
- Videreføre prøveordningen med heroinassistert behandling.
- Åpne for bruk av psykedeliske stoffer i behandling av pasienter med angst, depresjon og avhengighet.
- Åpne for bruk av rusmidler i behandling der det er hensiktsmessig.
- Sikre at rusavhengige som ønsker skal få tilbud om medikamentfri behandling.
- Senke terskelen for behandling i rehabiliteringssentre.
- Utvide antall plasser i rusomsorgen.

Samfunn

God ruspolitikk innebærer mer enn bare behandling. For god ruspolitikk innebærer også at ulike typer rusmidler ikke bare skal avkriminaliseres for befolkningen, men legaliseres. Moderne ruspolitikk er en trygg ruspolitikk, både ved sikker produksjon, sikre distributører, anonyme rusteststeder – der man kan sjekke om rusmidlene man har kjøpt er rene, men også med kunnskap som starter allerede i skolen. Som samfunn er det flere tak som må tas for at ruspolitikken blir best mulig for flest mulig. Velferdsstaten skal fungere som et sikkerhetsnett, også for de rusavhengige, ved blant annet flere plasser i rusomsorgen.

441 Akershus Unge Høyre vil:

- 442 • Avkriminalisere bruk og besittelse av narkotiske stoffer.
- 443 • Innføre anonym rustesting.
- 444 • Legalisere lettere rusmidler og regulere ut ifra skadepotensiale.

445 Dissens 8A: Endre til: Legalisere alle rusmidler og regulere ut ifra
446 skadepotensiale. Fremmet av Jonathan.

447 Dissens 8B: Stryk punktet. Fremmet av Philip og Philip.

- 448 • Øremerke midler for å styrke rusomsorgen.
- 449 • Ha en kunnskapsbasert tilnærming i skolegangen om rus.
- 450 • Åpne flere brukerrom for rusavhengige.
- 451 • Private aktører skal kunne produsere, distribuere og selge rusmidler.

452 Dissens 9A: Endre til: Private aktører skal kunne produsere lettere rusmidler.
453 Fremmet av Agnes, Sivert og Sondre.

454 Dissens 9B: Stryke punktet. Fremmet av Philip, Martin og Philip.

455

456 Dissens 10: Legge til: La matbutikker selge matprodukter som inneholder hasj.
457 Fremmet av Jonathan og Kristine.

458

Resolusjoner og uttalelser

Til: Akershus Unge Høyres generalforsamling

Fra: Sivert August Wahlgren Leirbakk og Antonio Gade Wilhelmsen Serri

Ja til parlamentarisme i nye Akershus!

459

460

461 Nye Akershus blir Norges største fylkeskommune – det betyr at det vil være hundrevis av
462 beslutninger hver måned. Vi har to valg, vi kan la uvalgte byråkrater ta beslutningene eller våre
463 folkevalgte representanter. Ved å gå for en parlamentarisk modell gir vi makten til folkets
464 representanter og ikke byråkrater som ikke står ansvarlig for velgerne.

465

466 I nye Akershus fylkeskommune har vi mange utfordringer å ta tak i. Vi skal redde Oslofjorden,
467 sikre elevenes rett til å bestemme over egen utdanning og jobbe for at bussen går, i hele
468 fylket. Det kan vi på best mulig måte gjøre med en sterk, robust og demokratisk parlamentarisk
469 styringsmodell. Ikke med byråkrater som hindrer vedtak fattet av lokale folkevalgte
470 representanter i kommunestyrene. Derfor sier Akershus Unge Høyre et stort ja til
471 parlamentarisme i nye Akershus fylkeskommune!

472

Til: Akershus Unge Høyres generalforsamling

Fra: Kristin Snorheim

Kompetanseløft i ungdomsråd

473

474

475 Etter ny kommunelov i 2018, er alle kommuner og fylker forpliktet til å innføre eget
476 ungdomsråd. Mange unge sitt engasjement i politikk starter ved å delta i et ungdomsråd. For
477 at engasjementet og vår stemme skal være til samfunnets nytte, er dagens system nødt til å
478 forbedres.

479

480 Ordningen med medvirkningsorgan er fortsatt ny for mange kommuner og fylker. Det kan føre
481 til at ikke alle kommuner eller fylker har rutinene og ordningene slik at de kan legge til rette for
482 ordentlig påvirkning. Det er uheldig, fordi faktorer som økonomi og kompetanse blant statlige
483 ansatte kan spille en ekstra stor rolle ovenfor ungdomsrådernes potensial. Forskjellen mellom
484 alle landets kommuner kan bli stor når ikke alle har like midler til å gi ungdomsrådene den
485 oppfølgingen de trenger. Det betyr for eksempel at store byer og kommuner kan gi unge gode
486 grunnlag for demokratideltakelse, mens ungdomsråd i mindre kommuner lettere kan bli
487 oversett. For å løse problemet kan det settes flere tiltak for hvordan effektivisere
488 forvaltningsprosessene slik at den yngre befolkning kan uttale seg på vegne av barn og unge.

489

490 Ungdomsråd skal, i følge Bufdir, være et talerør for unge ovenfor politikere og
491 beslutningstakere. Derimot, avstanden mellom ungdomsråd og politikere kan virke stor, og
492 veien til å bli hørt kan virke lang. Nøkkelen kan derfor være tett dialog med kommunestyret
493 eller fylkestinget. Det kan blant annet gjøres gjennom å gi ungdomsråd møte- og talerett i
494 kommunestyre- og fylkestingsmøter slik at rådet kan bli sett og være oppdatert på aktuelle
495 saker. I tillegg til at en fast representant i kommunestyret eller fylkestinget kan være
496 kontaktperson for rådet. For eksempel ved å komme med veiledning ved tunge saker og gi
497 innsikt ikke en statlig ansatt har.

498

499 Et viktig mål er at unge skal bevare engasjementet sitt videre til voksen-politikken. Slik dagens
500 lovverk ser ut, legges det ikke til rette for dette. For at unge faktisk skal kunne påvirke
501 beslutningsprosesser, må ungdomsmedvirkning gå fra «survival of the fittest» til et
502 springbrett til videre demokratideltakelse i løpet av livet.

503

504 Akershus Unge Høyre vil:

505

- Innføre et nasjonalt ungdomsråd

506

- At ungdomsråd skal ha en fast representant fra kommunestyret eller fylkestinget som en kontaktperson

507

- At kommuner er forpliktet til å gi effektiv opplæring av ungdomsrådet ved begynnelsen av perioden

509

- Gi ungdomsråd møte- og talerett i kommunestyret og fylkestinget

510

511
512

- At sproket i statlige dokumenter skal være forståelig og ikke i overkant byråkratisk

Til: Akershus Unge Høyres generalforsamling

Fra: Resolusjonskomitéen

Fight for Your Right to Party

513

514

515 Akershus Unge Høyre tror på frihet under ansvar. Det skal bli billigere og enklere å ha det gøy.

516 Derfor ønsker Akershus Unge Høyre en mer liberal alkoholpolitikk.

517

518 I dag er alkohollavalderen satt til 18 år for kjøp av alkoholinholdig drikke gruppe 1 (under 4,7%)

519 og gruppe 2 (mellom 4,7% og 22%) og 20 år for gruppe 3 (over 22%). Likevel viser UngData-

520 rapporten fra 2017 viser at over halvparten av 16-åringene har inntatt alkohol. Å senke

521 alkohollavalder til 16 år for gruppe 1 kan føre til at flere 16- og 17-åringene heller anskaffer og

522 inntar øl og cider enn tyngre sprit og sterkvin. Det er bra både for ungdom og samfunnet.

523 Derfor ønsker Akershus Unge Høyre å senke alkohollavalder til 16 år for kjøp av

524 alkoholinholdig drikke gruppe 1, slik den er i blant annet Danmark og Tyskland.

525

526 I dag bestemmer staten når folk kan kjøpe alkohol – både på bar og i butikk. Likevel kan

527 situasjonen variere stort fra kommune til kommune. Staten skal ikke bestemme hvilke

528 tidspunkt som egner seg best for salg av alkohol i hver enkelt kommune. Akershus Unge Høyre

529 vil derfor oppheve statlige skjenketider og heller la kommunene bestemme de selv!

530

531

532 Akershus Unge Høyre vil:

533 • Senke alkohollavalder for alkoholgruppe 1 (under 4,7%) til 16 år.

534 • La butikkene selv sette salgstider for alkoholinholdig drikke.

535 • Oppheve statlige skjenketider og la kommunene bestemme dem selv.

536

Til: Akershus Unge Høyres generalforsamling
Fra: Anine Norén

537 Tiltak for mindre matsvinn

538

539 I Norge kastes det mer enn 450 000 tonn spiselig mat hvert år. Dette tilsvarer ca. 84,7 kg per
540 innbygger. Husholdningsleddet står for nesten halvparten av dette matsvinnet (48%). Flere
541 lover og nasjonale standarder som er ment godt, er heller en bidragsyter til matsvinn.

542

543 Frukt og grønt selges ofte i store kvanta, og sjeldent i løsvekt. Det gjør at hvis man
544 eksempelvis skal kjøpe noen få gulrøtter, må man kjøpe en pakke på 1kg. For husholdninger
545 med få bebobere fører disse pakningene ofte til at de ender opp med å kaste mye mat, fordi de
546 er «tvunget» til å kjøpe mer enn de trenger.

547

548 I Norge skiller vi mellom «best før» og «siste forbruksdag». Problemet er at mange forbrukere
549 er i tvil om hva som er forskjellen på merkingen, som gjør at mange kaster «best før»-produkter
550 selv om de egentlig er fullt brukbare en stund til. Noen produsenter har valgt å teste en
551 alternativ merkeordning, men det bør også vurderes en ny nasjonal standard for merking av
552 disse produktene.

553

554 Rå egg kan holde 3-4 måneder i kjøleskapet, men merkes likevel med maksimalt 28 dagers
555 holdbarhet. Grunnen er et EØS-direktiv som ble implementert i 2000 som svar på utfordringer
556 med salmonellabakterier. Norge har imidlertid mye høyere standard på eggproduksjonen, og
557 eggene i Norge har mye lenger holdbarhet enn 28 dager.

558

559 Dagligvarehandelen står for 15% av matsvinnet. Mat som er merket med «siste forbruksdag» er
560 ikke lovlig å omsette etter datoen, som gjør at mye mat kastes. Noe av maten kunne vært gitt
561 til frivillighetssentraler eller lignende, som kunne distribuert maten videre til noen som trenger
562 det.

563

564 Akershus Unge Høyre vil:

- 565 • Se på regelverk for pakking av frukt og grønt med mål om å redusere matsvinnet.
- 566 • Endre «best før»-merkingen til en formulering som indikerer at produktet ofte er
567 holdbart etter den gitte datoen.
- 568 • Be om fritak fra EØS-direktivet om merking av rå egg.
- 569 • Oppfordre matvarekjedene til å opprette avtaler med frivillige organisasjoner for å ta
570 imot brukbar mat som eller ville blitt kastet.

571

Til: Akershus Unge Høyres generalforsamling

Fra: Henrik von Tangen-Jordan, Farhoud Falahatimarvast og Anniken Elisenberg

rekker en finger i luften TAXI!

572

573

574 En taxi er et fremkomstmiddel vi benytter oss i ulike stadier i livet. Uansett hvor, når og hvorfor
575 skal du ha tilgang på en klimavennlig, trygg, og billig taxi!

576

577 Det er på tide å sette krav om at taxinæringen er med på å omstille seg for klima. Kanskje skal
578 dette også bety at kontanter er på vei ut av taxiene. For å gjøre taxi mer tilgjengelig for alle vil
579 Akershus Unge Høyre også innføre en makspris på taxi-satsen, samt en månedskortløsning på
580 taxiturer for vanlig folk.

581

582 Men taxien skal også være et trygt sted. Både for fører, og passasjer. Derfor mener Akershus
583 det er viktig med tiltak som sikrer netopp dette.

584

585 Akershus Unge Høyre vil:

586

- At alle nye taxier skal være utslippsfrie

587

- Fjerne mulighet for å betale med cash på taxi.

588

- Taxisjåfør skal kunne kaste ut passasjerer fra bilen når enn under reisen.

589

- Innføre et månedskort for taxi

590

- Innføre en makspris på taxisatsen

591

- Sette inn kameraer i alle taxier.

592

- Kvinner skal fortsatt kunne be om kvinnelige taxisjåførere, for ens sikkerhet

593

Frihet

Mangfold

Toleranse

Akershus Unge Høyre
Stortingsgata 20, 0161 Oslo
Postboks 1352 Vika 0113 Oslo

akershus@ungehoyre.no
www.ungehoyre.no/akershus

**Unge
Høyre**